

Dosarul nr. 2r-552/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Sandu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tamarei Mironescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons” împotriva cu privire la dispunerea efectuării înregistrării dreptului de proprietate asupra locuinței, încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 10 august 2020, Tamara Mironescu, reprezentată de avocatul Alexandru Marginean a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva SRL „Elat Neocons”, intervenienți accesorii Ivan Barbuța și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la dispunerea efectuării înregistrării dreptului de proprietate asupra locuinței, încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 32 alin. (2) din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor și art. 428, 430 Cod civil, a solicitat admiterea acțiunii, dispunerea înregistrării dreptului de proprietate a Tamarei Mironescu asupra apartamentului nr. XX, nr. cadastral XXXXX, situat în mun. XXXXX str. XXXXX, cu suprafața totală de 37 m², cu o cotă-parte indiviză în condominiu de 0,86 %, încasarea din contul SRL „Elat Neocons” în beneficiul său a penalității în mărime de 975 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 4 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost înregistrat dreptul de proprietate a Tamarei Mironescu asupra apartamentului nr. XX, nr. cadastral XXXXX, situat în mun. XXXXX str. XXXXX, cu suprafața totală de 37 m², cu o cotă-parte indiviză în condominiu de 0,86 %, cu valoarea totală de 250 000 de lei, construit în baza contractului 23/33 din 7 mai 2018 cu privire la investițiile capitalului în construcția imobilului încheiat cu executorul SRL „Elat Neocons” și a contractului de cesiune a drepturilor patrimoniale din 5 februarie 2019.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Au fost încasate de la SRL „Elat Neocons” în beneficiul Tamarei Mironescu cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 100 de lei.

Au fost încasate de la SRL „Elat Neocons” în beneficiul lui Ivan Barbuța cheltuielile de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 9 000 de lei.

A fost încasată de la SRL „Elat Neocons” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7 400 de lei.

La 19 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

La 30 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Elat Neocons”, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a apreciat eronat prevederile pct. 7 și 9 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 3 din 15 aprilie 2021, care prevede că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile și de contencios administrativ ce se suspendă de drept, aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Astfel, luând în considerare faptul că starea de urgență a fost declarată la data de 1 aprilie 2021, iar dispoziția CESP – emisă la 15 aprilie 2021, este eronată concluzia instanței de apel, precum că emiterea ulterioară a dispoziției nu poate servi un temei de repunere în termenul de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii din 16 iunie 2021, la 30 iunie 2021, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru, prin care a fost admisă parțial acțiunea Tamarei Mironescu împotriva SRL „Elat Neocons”, a fost pronunțat la 4 martie 2021 (f. d. 96).

La fel se constată că, la 19 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii (f. d. 100-102).

Ulterior, prin încheierea din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Centru (f. d. 115-118).

În susținerea concluziei menționate instanța de apel a reținut, prin prisma prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, că apelanta nu a adus argumente relevante și admisibile în justificarea omiterii termenului de apel, iar în lipsa acestor argumente coerente și convingătoare, precum și a unor probe care să ateste imposibilitatea obiectivă de contestare a actului judecătoresc în termenul stabilit de lege, este imposibilă efectuarea repunerii în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca fiind justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către SRL „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, având în vedere ca dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru, contestat cu apel de către SRL „Elat Neocons”, reprezentată de

avocatul Alexei Tighinean, a fost pronunțat la 4 martie 2021, depunerea acestuia la data de 19 aprilie 2021, este în afara termenului legal.

Pe de altă parte, instanța de recurs relevă că instanța de apel în mod întemeiat a respins cererea SRL „Elat Neocons” de repunere în termen a apelului, or temeiul invocat de solicitant în susținerea acesteia nu indică și la imposibilitatea depunerii apelului în interiorul termenului prevăzut de lege.

Așadar, într-adevăr, prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie – 30 mai 2021, însă fără a fi instituite anumite măsuri de restricție, aceste atribuții fiind de competența Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Drept urmare, este important de menționat, că sesiunea Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a avut loc la data de 15 aprilie 2021, când prin Dispoziția nr. 3, la pct. 1, comisia a dispus că pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021.

În același timp, aceeași dispoziție din 15 aprilie 2021, la pct. 41 care reglementează dispoziții finale și tranzitorii stabilește expres că „prezenta dispoziție intră în vigoare din momentul emiterii” și se publică pe pagina oficială a Guvernului”.

Deci, din conținutul acestui act, se reflectă în mod cert că legislatorul nu a prevăzut efectul retroactiv al actului normativ și, respectiv, acesta generează efect juridic doar din momentul emiterii acestuia, adică începând cu 15 aprilie 2021.

Astfel fiind, este indubitabil că la 5 aprilie 2021, ultima zi de depunere a apelului împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, nu erau instituite măsuri de restricții în privința termenului de prescripție, acestea fiind stabilite doar la data de 15 aprilie 2021, dispoziția prin care au fost stabilite aceste măsuri având putere legală doar pe viitor.

Mai cu seamă că la 15 aprilie 2021, ziua adoptării dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, situația de fapt, adică termenul de depunere a apelului împotriva hotărârii primei instanțe, era cu mult depășită (10 zile), astfel că intimata Tamara Mironescu se bucurase deja de puterea lucrului judecat.

Mai mult, deși recurenta SRL „Elat Neocons” indică că depunerea apelului în afara termenului de 30 zile a fost dictată de instituirea stării de urgență și suspendarea termenului de prescripție, această susținere vine în contradicție cu acțiunile propriu-zise a acestuia, care a depus apelul împotriva hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru la data de 19 aprilie 2021, adică chiar în interiorul perioadei când deja era în vigoare Dispoziția nr. 3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care a fost suspendat termenul de prescripție, or Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind instituirea stării de urgență a fost declarată

neconstituțională de către Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 15 din 28 aprilie 2021.

În acest context, nu poate fi reținut argumentul recurenței, precum că emiterea ulterioară a Dispoziției nr. 3 a Comisiei pentru Situații Excepționale din 15 aprilie 2021 poate servi drept temei de repunere în termenul de apel, iar alte temeiuri pentru a justifica omiterea acestuia nu au fost identificate sau prezentate instanței de către apelantă.

Prin urmare, fiind cert că SRL „Elat Neocons”, având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui în instanța de judecată, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CtEDO cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

În lumina celor expuse, este cert faptul că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a refuzat în repunerea în termen a apelului declarat de SRL „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean, întrucât aceasta nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termen.

Or, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de *cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate*.

Subsidiar, instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, or în sensul art. 56 alin. (3) și 61 CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Așadar, încheierea din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău trebuie menținută, or aceasta corespunde întru totul exigențelor unui act judecătoresc de dispoziție, fiind temeinică și legală.

Distinct de cele constatate, instanța de recurs relevă că admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului civil pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe (a se vedea *mutatis mutandis*, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei,

nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franței, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean și de a menține încheierea din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, reprezentată de avocatul Alexei Tighinean.

Se menține încheierea din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tamarei Mironescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons” împotriva cu privire la dispunerea efectuării înregistrării dreptului de proprietate asupra locuinței, încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic